

Oktatási program

2022

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA.....	5
2. KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, SZÁMA, VALAMINT MEGSZERVEZÉSÉNEK ÉS VÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	5
ÓRATERVEK	6
2.1. Technikum (felmenő rendszerben 9. évfolyamon a 2020/2021. tanévtől).....	6
2.2. Szakképző iskola (felmenő rendszerben 9. évfolyamon a 2020/2021. tanévtől)	7
2.3. Szakgimnázium (kifutó rendszerben).....	8
2.4. Felnőttképzés	9
2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a oktatóválasztás szabályai	9
2.6. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	10
2.7. A testnevelés megvalósításának módja (Szkr 119.§ (1) szerint)	10
3. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	11
3.1. Az erkölcsi nevelés	11
3.2. A családi életre nevelés.....	12
3.3. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	12
3.4. Pályaorientáció	12
3.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés	13
3.6. Médiatudatosságra nevelés	13
3.7. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	13
3.8. Természettudományos nevelés	14
3.9. Az idegennyelv-oktatás	14
3.10. A technikai oktatás	15
3.11. A szakképző iskolai oktatás	15
3.12. A kollégiumi nevelés kapcsolata az iskolai neveléssel-oktatással	15
3.13. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei.....	16
3.14. A beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzdő tanulók nevelésének-oktatásának elvei	16
3.15. Kompetenciafejlesztés, műveltségkövetítés, tudásépítés	17
4. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁVAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI.....	18

5. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE KÖZÉP VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA ESETÉBEN.....	18
6. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉS SZABÁLYAI.....	19
6.1. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	20
7. A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁT, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI	20
7.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei	20
7.2. Az ellenőrzés és az értékelés célja	20
7.3. Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei.....	20
7.4. Az ellenőrzés formái.....	21
7.5. A szakképző intézmény értékelési és vizsgarendszere.....	21
7.5.1. A tanulói értékelés fajtái.....	21
7.5.2. Az értékelés módjai	22
7.5.3. Az értékelés formái.....	23
7.5.4. A tanulmányi munka értékelése (százalékok az értékelésnél).....	23
7.6. Az ellenőrzés elvei.....	25
8. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	26
9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK	27
9.1. Az egészségvédelem kiemelt témakörei	27
9.2. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	29
9.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	29
10. KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK	31
10.1. Helyi célok, értékek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
10.2. Környezeti nevelés az iskola mindennapi tevékenységében.....	31
11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	34
12. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK	35
12.1. A magatartás értékelése és minősítése	35
12.1.1. A magatartásjegy kialakításának elvei	35
12.1.2. A tanulók magatartását minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai.....	36
12.2. A szorgalom értékelése és minősítése.....	36
12.2.1. A szorgalomjegy kialakításának elvei	36
12.2.2. A tanulók szorgalmát minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai	36
12.3. Az iskolában adható elismerések, dicséreték	36
13. AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	37

13.1.	A tanulók fegyelmezésének elvei és formái (lsd. Házi rend).....	37
13.2.	A mulasztás és késés (lsd. Házi rend).....	37
13.3.	A közösségi szolgálat (lsd. Szervezeti és működési szabályzat melléklete).....	37
13.4.	A tanulók fizikai állapotának mérése	37
13.5.	A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata.....	37
13.6.	A felnőttképzésre vonatkozó speciális szabályok (lsd. képzési program).....	38
14.	A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	38
15.	A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓ ÉS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ VAGY FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLY	38
15.1.	A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	38

1. A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA

Jogszámbély	Hatályosság	Kerettanterv
A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása alapján A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók	2022. szeptember 1-jétől induló szakképző iskolában 1/9-2/10-3/11. évfolyam valamint technikumban 9-10-11. évfolyam számára	Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára
26/2018.(VIII.7.) EMMI rendelete, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet módosításáról 1. melléklet	2018. szeptember 1-jével indult képzések esetén felmenő rendszerben szakgimnázium 12. évf.	Kifutó rendszerben A szakgimnáziumok tantárgyi struktúrája és óraszámái A szakgimnáziumok helyi tantervébe beépítendő, az egyes ágazatokhoz kapcsolódó természettudományos tantárgyak
A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.).	megtalálható a szakképző intézmény képzési programjában	

2. KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, SZÁMA, VALAMINT MEGSZERVEZÉSÉNEK ÉS VÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

ÓRATERVEK

2.1. Technikum (felmenő rendszerben 9. évfolyamon a 2020/2021. tanévtől)

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	0	556
	Idegen nyelv	4	4	3	3	5	659
	Matematika	4	4	3	4	0	520
	Történelem	4	3	3	2	0	422
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	2	1	0	0	0	108
	Testnevelés	4	4	3	3	2	566
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy(biológia, fizika, földrajz)	4	0	0	0	0	144
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	2	206
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	10	3139
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

2.2. Szakképző iskola (felmenő rendszerben 9. évfolyamon a 2020/2021. tanévtől)

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	2	2	206
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0		108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ism.	0	0	1	31
	Informatika	1	1	1	
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25	25	1675
Tanítási hetek száma		36	36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1054	3502
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	

Tantárgyak		10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Idegen nyelv				
Szakmai órakeret		32	32	2144
Szabad órakeret		3	3	201
Rendelkezésre álló órakeret/hét		35	35	
Tanítási hetek száma		36	31	
Éves összes óraszám		1260	1085	2345

2.3. Szakgimnázium (kifutó rendszerben)

Gépészet IX., Informatika XIII., Faipar XVIII. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. évf. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	-	-
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	1	-	-	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy (Kémia, Biológia, Földrajz)	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy Fizika	2	2	2	-	216	-	-
Kötelezően választható tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-	-	4	124
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	-	35	-
Tanítási hetek száma	36	36	36	31	-	31	-
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

2.4. Felnőttképzés

Kerettanterv a szakközépiskolát végzettek számára

12–13. évfolyam számára

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	1. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	7	4	4
Idegen nyelv (Angol, Német)	6	7	4	4
Matematika	6	7	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	6	7	3	4
Természetismeret (Kémia, Fizika, Biológia, Földrajz)	3 (0,5;0,5;1;1)	-	1	-
Informatika	2	2	2	2
Testnevelés és sport	5	5	—	-
Osztályközösség-építő program	1	1		
Érettségi vizsgára felkészítés				
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a oktatóválasztás szabályai

A diákok a helyi tantervben meghatározott kötelező és választható tantárgyak óráin részt vesznek, hiszen ez biztosítja számukra a hatékony felkészülést az érettségi és szakmai vizsgára és arra, hogy a választandó szakmájukban a munkaerő-piacon hatékonyan tudjanak majd dolgozni. Ezek a foglalkozások mind fontosak a diákok tudásának fejlesztéséhez, illetve kompetenciáik fejlesztéséhez. Választható foglalkozásként emelt és közép szintű érettségi vizsgára történő készítés folyik, illetve az ismeretek alaposabb elsajátítását szolgáló tantárgyi foglalkozások zajlanak.

Az oktatók felzárkóztató és tehetséggondozó (versenyfelkészítő) foglalkozásokat tarthatnak a tantárgyfelosztásban meghatározott módon és időkeretben. A foglalkozások elsősorban az

érettségi és szakmai vizsgatárgyakból szerveződnek. A foglalkozásokat, minden tanuló látogathatja.

Az egyéb tanórán kívüli foglalkozásokra vonatkozó szabályok:

- az iskola oktatói, illetve a diákok kezdeményezhetik egyéb foglalkozás megindítását: szeptember hónap folyamán le kell adni a diák által aláírt nyilatkozatot, mellyel a tanuló vállalja, hogy a tanév folyamán végig részt fog venni a foglalkozásokon;
- az igazgató engedélye után az oktatók a diákokkal egyeztetett időpontban tartják a foglalkozásokat; a foglalkozások rendjét jelentik az iskolavezetésnek;

Oktató választás szabályai

A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások tervezése, a tantárgyfelosztás elkészítése az igazgató feladata a tantestület véleményének figyelembevételével, az egyenletes terhelés biztosításával. Az oktató választás csak ennek keretein belül lehetséges.

2.6. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásokra abban az esetben kerülhet sor, ha azt a tanulók létszáma indokoltá teszi, figyelembe véve az érintett tanulók tudásszintjét, a helyi sajátosságokat, az érintett tantárgyat és a rendelkezésre álló humán erőforrást.

A csoportbontásokra az oktatói testület tesz javaslatot, jóváhagyása a tantárgyfelosztás jóváhagyásával történik meg.

2.7. A testnevelés megvalósításának módja (Szkr 119.§ (1) szerint)

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 27.§ (1) alapján az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre

érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,

- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján
- Ha a tanuló a testnevelésórát sportkörben történő sportolással váltja ki, tekintet nélkül arra, hogy a sportkör feladatait a szakképző intézmény vagy a szakképző intézménnyel kötött megállapodás alapján diáksport-egyesület látja-e el, a szakképző intézmény a tanulótól a sportköri foglalkozáson való részvétel tekintetében sportköri tagdíjat nem szedhet.

A szakképző intézmény a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről.

- A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órára kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot - kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be - május tizenötödikéig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról a szakképző intézménynek nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

3. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

3.1. Az erkölcsi nevelés

„Erkölc nélkül nincs ember.” – mondja Seneca. Az erkölcsi nevelés lényege a személyiség erkölcsi arculatának kialakítása, az egyén erkölcsi alannyá fejlesztése. Erkölcsi fejlődéséhez szűkebb és tágabb környezeti hatásokra (család, iskola, kortárs csoportok) van szükség. Ezek tudatos és spontán hatások egyaránt, ugyanakkor az erkölcsi fejlődés tempóját az életkori sajátosságok és egyéni fejlettség is befolyásolja.

Az erkölcsi nevelés tartalma a következő fogalmakban konkretizálódik: erkölcsi eszmény, erkölcsi értékek és erkölcsi szabályok.

- Az erkölcsi eszmény az erkölcsi tökéletesség képe, egy ideális állapot, amely egy modell formájában az emberi személyiség erkölcsi lényegét foglalja.
- Az erkölcsi értékek olyan kulturális alapelvek, amelyek kifejezik, hogy az adott társadalomban mit tartanak jónak, követendőnek, vagy rossznak, elutasítandónak.

- Az erkölcsi szabályok olyan előírások, amelyek kötelességekre, tiltásokra és megengedésekre vonatkoznak. Konkrét erkölcsi helyzeteket érintenek és az erkölcsi eszménynek és értékeknek megfelelő, viselkedési követelményeket határoznak meg.

3.2. A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

3.3. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat. ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbségének. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együtt érző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknak a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

3.4. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

3.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. (Pénzügyi ismeretek bevezetése, PÉNZ7)

3.6. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészíti a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

3.7. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá

kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába

3.8. Természettudományos nevelés

A természettudomány oktatása egy integrált természettudomány tantárgy részeként 9-12. évfolyamokon a természettudományos oktatás bontásban valósul meg.

A természettudományos ismeretek komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyi ismereteket foglalja magába.

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés térréumában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök: A természettudományos ismeretek, alapelvek, fogalmak, folyamatok, módszerek és alkalmazások közötti ok-okozati összefüggések felismerése és alkalmazása legyen a cél. Legyen képes és akarjon a tanuló a tanult természettudományos és műszaki ismeretek birtokában kritikus és globális gondolkodásra, problémamegoldásra. Érdeklődjön a tudományos és technikai fejlődés, és ezek hatásai iránt.

Az idegennyelv-oktatás

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

A 9-12. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban

folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A tanuló a középiskolai tanulmányai végére képes legyen elérni a KER szerinti B2 szintet, de legalább a középszintű nyelvi érettségit (B1 szint) teljesítse.

A szakképző iskolai program keretében a 9–11. évfolyamban minden tanuló számára kötelező egy idegen nyelv tanulása.

Az idegen nyelv műveltségterület kerettantervének középpontjában a tanuló áll, illetve az a törekvés, hogy a tanuló a szakképző iskolai idegennyelv-tanulás során olyan kompetenciák birtokába jusson, melyek képessé teszik őt az idegen nyelvi kommunikációra, valamint arra, hogy megfelelő motiváció esetén a kötelező nyelvtanulás időszakát követően önállóan is tovább tudja ápolni és fejleszteni idegennyelv-tudását.

3.9. A technikumi oktatás

A technikumnak és a szakgimnáziumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt középiskolai évfolyama van, ahol szakmai oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását.

A technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítést is szervezhet. Az ilyen felkészítésnek két évfolyama van, és az a nappali rendszerben nem szervezhető meg.

3.10. A szakképző iskolai oktatás

A szakképző iskolai nevelés-oktatásban a képzési és kimeneti követelményben, valamint a programtervben meghatározott időkeretet kell biztosítani a Nat követelményeinek megvalósítására. A programtervek egyrészt a Nat kiemelt fejlesztési területeire, nevelési céljaira, a kulcskompetenciákra épülnek, másrészt a szakképző iskola közismereti és szakmai tárgyai együttesét figyelembe véve érvényesítik a műveltségterületek alapelveit, céljait és fejlesztési követelményeit.

3.11. A kollégiumi nevelés kapcsolata az iskolai neveléssel-oktatással

A kollégiumi nevelés és oktatás *A kollégiumi nevelés országos alapprogramja* alapján mindenekelőtt a Nat kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz. A kollégiumi nevelés és oktatás segíti az iskolák nevelő és oktató feladatait.

3.12. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy: az a tanuló, illetve képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi - látási, hallási -, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral küzd.

A sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy részére az egészségügyi alkalmassági követelmények, a pályaalkalmassági követelmények és a fogyatékkal élő emberek egyenlő esélyű hozzáféréseinek figyelembevételével a Kormány rendeletében meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

3.13. A beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzdő tanulók nevelésének-oktatásának elvei

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztőpedagógiai ellátásban és a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményben részesül.

A kedvezmény kizárólag az annak alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a szakma megszerzéséhez szükséges követelmények alóli általános felmentéshez.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztőpedagógiai ellátásban és a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményben részesül.

A kedvezmény kizárólag az annak alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a szakma megszerzéséhez szükséges követelmények alóli általános felmentéshez.

3.14. Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés, tudásépítés

Az iskolai nevelés oktatás alapvető célja: Kulcskompetenciák fejlesztése

Feladataink:

- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás elterjesztése.
- A kompetencia alapú oktatás sikeres megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése és megvalósítása.
- A nevelőtestület tagjainak pozitív szemléletváltása és módszertani kultúrájának fejlesztése.
- -A tanulók személyiségének, képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése.
- -A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó újszerű tanulásszervezési eljárások és módszerek bevezetése és alkalmazása.

A tanulónak a megszerzett tudás birtokában olyan képességekkel kell rendelkeznie, amelyekre szüksége van személye boldoguláshoz s fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, a kockázatkezelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

4. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁVAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

A középszintű érettségi vizsgatárgyak általános követelményeit a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet melléklete tartalmazza.

A 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet 2. § Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a 3. számú melléklet szerinti általános követelmények, valamint az Nkt. 6. § (1a) bekezdése szerint kiadott részletes vizsgakövetelmények alkotják.

2011. évi CXCV. törvény 6. § (1a) Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeit a köznevelésért felelős miniszter az iskolák által kötelezően alkalmazandó hivatalos kiadványként a Kormány által a köznevelésért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes feladatainak ellátására kijelölt szerv (a továbbiakban: hivatal) honlapján teszi közzé.

Az egyes tantárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

Az egyes vizsgatantárgyak vizsgaleírása - külön a középszinten, illetve külön az emelt szinten tehető érettségi vizsgára – tartalmazza.

Részletes vizsgakövetelmények:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2023ig

A módosítás előtti Nat szerint tanulónak a korábban a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben szabályozott és alább közölt részletes vizsgakövetelmények szerint kell érettségi vizsgát tenniük.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

5. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE KÖZÉP VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA ESETÉBEN

Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmai vizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg. Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően lehet érettségi bizonyítványt kiállítani.

Az, aki a szakképző iskolában folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan szakmát szerzett és annak megszerzését követően kíván érettségi vizsgát tenni, mentesül az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya alól.

Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.

Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az Nkt.-t kell alkalmazni.

A kétszintű érettségire való felkészítést az iskola a következő tantárgyakból biztosítja:

Emelt szint: A kötelező tantárgyakból (magyar, történelem, matematika, idegen nyelv)

Ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyakból

Középszint: A kötelező tantárgyakból (magyar, történelem, matematika, idegen nyelv)

Ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyakból

Testnevelés, informatika, fizika, földrajz.

A kötelező vizsgatárgyak, a választható közismereti vizsgatárgyak és ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyakra vonatkozó követelményeket, az érettségi vizsga formáit 2. számú melléklet 100/1997.(VI.13.) korm. rendelet első része határozza meg.

6. AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉS SZABÁLYAI

A középszintű és emelt szintű érettségi vizsgák általános követelményeit a 100/1997. (VI. 13.) korm. rendelet 2. számú mellékletének a második része tantárgyakra és érettségi szintekre (közép és emelt szint) bontva tartalmazza, az érettségi vizsga részletes követelményei pedig a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben találhatók.

Az emelt szintű érettségi vizsga aktuális témaköreit az Oktatási Hivatal állítja össze és a vizsgaidőszakot megelőzően hozza nyilvánosságra.

6.1. Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során a középfokú oktatásban egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámban valósul meg. Ebben a szervezési formában kiemelt hangsúlyt kell helyezni a természettudományok, az idegen nyelvek, illetve a művészeti területek fejlesztésére. Az emelt szintű oktatás esetében a Nat-ban meghatározott órakeret legfeljebb heti két órával megnövelhető.

7. A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁT, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI

7.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei

A tanulók munkájának értékelése, ellenőrzése folyamatosan történik ez az oktató és a nevelő munka egyik legfontosabb feladata

Az értékelés a Nkt. alapján történik, a tanórai számonkérés elsősorban szóban, írásban, vagy gyakorlatban ill. a kötelező témazáró dolgozatok megírásával történik. Az értékelés módja függ az adott tantárgy jellegétől.

Fontosnak tartjuk, hogy a korunkban háttérbe szorult szóbeli ellenőrzésnek a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése miatt nagyobb teret adjunk az eddigieknél.

7.2. Az ellenőrzés és az értékelés célja

Legfőbb értékelési szempontunk: a tanuló teljesítménye hogyan tükrözi képességeit, szorgalmát, tudásának fejlődését.

A folyamatosan kiemelkedő vagy jó teljesítményt nyújtó tanulókat oktatói, igazgatói, tantestületi dicséretben részesítjük.

A tanulmányi, sport- és versenyeredményeket, kimagasló szakmai eredményeket évente értékelve a legjobbaknak „Sághy díj” címet adományozzuk.

7.3. Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei

A tanuló teljesítményét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét a

duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. Az ilyen értékelésre a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott, elsajátított tananyagrészenként megszervezett beszámolás keretében kerül sor.

7.4. Az ellenőrzés formái

A szóbeli és írásbeli alapján kapott osztályzatok aránya a tantárgytól függően lehetőleg 50-50 % legyen.

A megszerzett érdemjegyekről a szülőt az elektronikus naplón keresztül (amit havonta az osztályfőnök ellenőriz) és a fogadóórákon tájékoztatjuk.

Az írásbeli dolgozatok, feladatlapok, tesztek egységes értékelése érdekében az elért pontszám érdemjegyekre történő átváltását a következők szerint kell végezni:

7.5. A szakképző intézmény értékelési és vizsgarendszere

7.5.1. A tanulói értékelés fajtái

Szóbeli formák:

- szóbeli felelet,
- prezentáció,
- kiselőadás,
- kísérettségi,
- órai munka,
- témazáró felelet.

Írásbeli formák:

- dolgozat, írásbeli felelet,
- témazáró dolgozat,
- év végi minimumkövetelményeket tartalmazó dolgozat,
- házi dolgozat, projektmunka,
- feladat lap kitöltés,
- gyakorlati feladat,
- javító dolgozat,
- „kisérettségi”,
- órai munka,
- szorgalmi feladat,

7.5.2. Az értékelés módjai

A tanuló munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése folyamatos, előre meghatározott normákhoz viszonyít. Egyensúlyban van a szóbeli és írásbeli ellenőrzés.

A szakképző évfolyamokon a tanulói gyakorlatorientáltság ellenőrzése kerül előtérbe, így végzett tanulóink képesek lesznek a társadalomba való beilleszkedésre és az önfejlesztésre. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése magában foglalja a minősítést, az értékek biztosítását, tájékoztatást, viszonyítást, motiválást. Az értékeléssel dinamikusan lehet következtetni a tanítás és tanulás hatékonyságára.

Olyan ellenőrzési, értékelési és visszacsatolási módokat, eljárásokat tartunk jónak, amelyek egyénenként lehetővé teszik a tanulók felzárkóztatását és tehetségük kibontakoztatását.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelésében az értékelés alapelvei, hogy:

- személyre szóló legyen,
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak,
- komplex legyen, vagyis az emlékezeti teljesítmény mellett az ismeretek, készségek, képességek alkalmazását, a tudást is mérje,
- fejlesztő legyen,
- ösztönző, bátorító jellegű legyen,
- rendszeres legyen,
- folyamatosságot biztosítson, rendszeres, kiszámítható, tervszerű és mindig aktuális legyen,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát,
- legyen tárgyyszerű,
- félelemmentes légkörben történjen,
- SNIs tanulók esetében alapvető szempont legyen a tanuló önmagához mért fejlődésének értékelése,
- járuljon hozzá a tanulók önértékelési képességének kialakulásához.

A tanulói munka ellenőrzése a következő területekre terjed ki:

- A helyi tantervben és a szakmai programban előírt követelmények teljesítésének szintje, a tanórán, illetve gyakorlati foglalkozásokon nyújtott teljesítmény.
- Az iskola és az osztályközösségben végzett tevékenység.
- A tanuló magatartása, viselkedése, értékrendje.

7.5.3. Az értékelés formái

Iskolánkban rendszeresen értékeljük és folyamatosan ellenőrizzük tanulóink szaktárgyi munkáját, a készségek terén mutatott fejlődését, a tanulói teljesítményben az előző értékeléshez képest bekövetkező változásokat, és az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez viszonyított tanulmányi előrehaladását. A tanulók értékelése –speciális esetektől eltekintve– érdemjegyekkel történik, melyeket a szaktanárok havi rendszerességgel az e-naplóban rögzítenek.

Az iskola a tanulók féléves illetve tanév végi osztályzatairól a tanulót és a kiskorú szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Az osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli értékelés kíséri. A osztályzatokat az elektronikus naplóban rögzítjük.

A megszabott és előírt követelmények megvalósulását a pedagógusok a tanulók gyakorlati tevékenysége, csoport- és projektmunkák során tanúsított egyéni és társas munkákhoz való hozzáállása és feladatmegoldása, a tanórákon mutatott attitűdje, írásbeli munkái, szóbeli feleletei és beszámolóit alapján ellenőrzik. A pedagógusok értékelésével párhuzamosan a tanulás folyamatában fontos szerepet tulajdonítunk az önértékelésnek és a csoportos értékelésnek, amelyek a tanulók egészséges ön- és társas reflexióinak kiépülését segítik.

7.5.4. A tanulmányi munka értékelése (százalékok az értékelésnél)

A szóbeli és írásbeli alapján kapott osztályzatok aránya a tantárgytól függően lehetőleg 50-50 % legyen.

A megszerzett érdemjegyekről a szülő az elektronikus naplón keresztül (amit havonta az osztályfőnök ellenőriz) és a fogadóórákon tájékoztatjuk.

Az írásbeli dolgozatok, feladatlapok, tesztek egységes értékelése érdekében az elért pontszám érdemjegyekre történő átváltását a következők szerint kell végezni:

Teljesítmény:	Érdemjegy:
0-33%	elégtelen (1)
34-44%	elégséges (2)
45-70%	közepes (3)
71-81%	jó (4)
82-100%	jeles (5)

- Jeles (5) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeket kifogástalanul teljesíti, önállóan képes a témakörhöz tartozó fogalmakat definiálni, a témakör legfontosabb összefüggéseit meghatározni és elemezni, az ismeretek alkalmazására példákat sorolni, és cizellált, igényes nyelvi megformálással, szabatosan adja elő ismereteit.
- Jó (4) érdemjegyet kap az a tanuló, aki kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget a követelményeknek, segítség nélkül képes a témakörhöz tartozó fogalmakat definiálni, kisebb összefüggésekre tanári segítséggel világít rá, példákat említ és elemez, s azokat a gyakorlatban is alkalmazza, valamint ismereteit szabatosan, igényesen adja elő.
- Közepes (3) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul és néhány hibával tesz eleget, aki többször szorul tanári segítségre, kiigazításra, javításra.
- Elégséges (2) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz eleget, noha a továbbhaladásához szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik.
- Elégtelen (1) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek szaktanári segítséggel, útmutatással sem tud eleget tenni

Szakképző iskola, Technikum

A tanuló teljesítményét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. Az ilyen értékelésre a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott, elsajátított tananyagrészenként megszervezett beszámolás keretében kerül sor.

Belső, iskolai késérettségi értékelése:

A kötelező érettségi vizsgatárgyakból írásbeli próbaérettségi vizsgákat szervezünk. Eredménye súlyozottan számít az év végi osztályzatba. A próbaérettségin szerzett érdemjegy és a százalékos eredmény

Javító vizsgák

Javító vizsga tehető:

- A tanuló tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- Az osztályozó vizsgáról, különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.
- A vizsga minden tanév augusztus 15-től augusztus 31-éig terjedő időszakban szervezhető.
- Szakmai gyakorlatból javító vizsga a gyakorlati képzés szervezője engedélyével tehető. A tanulmányok alatti vizsgák szervezését és megtartását a 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 65-74.§ által meghatározott előírások szabályozzák.

Osztályozó vizsgák

Osztályozó vizsga: a tanuló félévi és év végi osztályzatainak megállapításához kell tennie a tanulónak, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményeinek egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát,
- az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzése felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák 20%-t, egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-t meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, tanítási év végén ezért nemminősíthető, kivéve ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapozó vizsga a szakképzés új rendszerében jelenik meg. Az adott ágazathoz tartozó alapszakmák tekintetében széles alapozású ismeretekre tesznek szert a tanulók a technikumban az első két évben, a szakképző iskolában az első egy évben, amelyet ágazati alapvizsga zár le, amely jogosulttá teszi a tanulót a duális képzésbe való belépésre.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

7.6. Az ellenőrzés elvei

A gyakorlati munka ellenőrzése az alábbi szempontokra terjed ki:

- Hogyan kerül kapcsolatba a tanuló a munkával és az azt jelképező információhordozókkal?
- Hogyan szerzi meg, hogyan tanulja meg az ismereteket és a tevékenységeket?
- Hogyan fejlődik, változik a tanuló megismerő tevékenységének színvonala, cselekvése, tevékenysége, attitűdje a megismerés hatására?
- A gyakorlati képzés során ki kell alakítani a tanulóknál a magas szintű termelési jártasságokat és készségeket, az adott szakmára vonatkozó terminológiai tudást, valamint az általános munkafunkciók ismeretét.

Szorgalmi feladatok, projektmunkák, készségtárgyak ellenőrzése:

A tanulók érdemjegyeket kaphatnak szorgalmi munkáikra, rajzaikra, kiselőadásaikra, beszámolóikra, házi dolgozataikra, projektmunkáikra, vagy csoportban végzett feladataikra. Ezek értéke megegyezik a szóbeli és írásbeli feleletekre adott jegyekkel. A szaktanárok az értékelésnél figyelembe vehetik és beszámíthatják a diákok tanulmányi versenyre történő felkészülését és elért eredményét is.

A megszerzett ismereteket készségtárgyak esetén elsősorban a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül értékeljük, s az osztályozás során a tanulók hozzáállásában és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük. Indokolt esetben (például jobb eredmény elérése érdekében) rajz, kreatív gyakorlatok, és – amennyiben mód nyílik rá – testnevelés tantárgyakból elméleti feladatok megoldása is lehetséges.

Ha testnevelés tantárgyból a felszerelés teljes vagy részleges hiánya lehetetlenné teszi az órai részvételt, valamint a tanuló gyakorlati teljesítményének értékelését, s a diák a fentiek alapján elméleti feladatot sem tud megoldani, az adott órán a tanuló elégtelen érdemjegyet kaphat.

Kiemelt figyelmet fordítunk a csoportban végzett feladatok és projekt-jellegű munkák lehetőségeinek megteremtésére. Preferáljuk a házi dolgozatok, szorgalmi feladatok, rajzos és más, kezűgyességet igénylő munkák megvalósulását, a beszámolók és kiselőadások megszületését.

8. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A tanulók ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

A tanulók:

- ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat, értsék meg a magyarországi nemzetiségek nemzetközi kapcsolatait
- Ismerjék a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb jogait.
- Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.
- A történelmi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra.
- Állampolgári ismeretek tantárgy keretében rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

9.1. Az egészségnevelés az iskola mindennapi tevékenységében

Az egészségfejlesztés átfogó társadalmi és politikai folyamat, mely elősegíti a tanulók, a tantestület és az iskola technikai dolgozóinak egészségügyi védelmét, az egészségük fejlesztését. Az iskola a szocializáció kitüntetett színtere, így annak fizikai- tárgyi és pszichoszociális környezetének alakításával hatni tudunk az intézmény egészében működő egészségügyi ellátás minőségére, illetve az iskolában tanuló, dolgozó emberek életmódjára, szemléletére.

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása terén. A diákok szempontjából kiemelt jelentősége van a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki egészségfejlesztésnek.

Az egészség nem a betegség hiányát jelenti, hanem a testi, lelki, szociális jólétet. Ez nem passzív állapot, hanem pozitív fogalom, egy olyan folyamat, melynek feltétele, hogy az egyén társadalmilag integrálódjon a változó követelményekhez, terhelésekhez, alkalmazkodni tudjon, őrizze meg individuális önállóságát, így teremtheti majd meg az összhangot a biogenetikai, a fizikai és a társadalmi lehetőségei között.

Képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére, és ez által egészségük javítására.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

Az iskolai egészségvédelem csoportot az iskolaorvos és asszisztense, védőnő alkotják, valamint az iskola fejlesztőpedagógusa. Munkájukat segíti az iskolai, a testnevelők, a diákönkormányzatot segítő oktató.

A team célja, hogy az iskolában tanuló diákok és szüleik, valamint az iskolában dolgozók megfelelő felvilágosítást kapjanak az egészséges életmód fontosságáról, illetve a káros szenvedélyek, a pszichés zavarok, a nem megfelelő táplálkozás, a mozgáshiány, vagy túlmozgás veszélyeiről.

Munkájukhoz külső segítő szervezetek is kapcsolódnak, melyekkel együttműködve hatékonyabban tevékenykedhetnek. Külső segítő partnereink: családsegítő központok, nevelési tanácsadók, városi pszichológus, rendőrkapitányságok, polgármesteri hivatalok.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő program kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység megalapozása, meghonosítása. Feladata továbbá, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletváltoztatás az egészségügy terén.

Az egészségnevelés változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és környezete számára. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

Tanulóink hosszú éveket töltenek iskolánkban, mely évek során érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre. A serdülőkorban kialakuló szokások meghatározzák az egyén későbbi életmódját, ilyenkor lehet kialakítani bennük az életideálokat, valamint a preferenciákat.

Az iskolának a gyerekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikáció: egyrészt létezik egy előre, nyíltan megfogalmazott oktatási- nevelési terv, továbbá egy „rejtett tanterv”, mely az iskolai mindennapok hozadéka.

Célunk az elsődleges megelőzés, mely az egészség megőrzésére irányul.

(A másodlagos és harmadlagos megelőzés a már meglévő betegségnek és hatásainak feltartóztatását, vagy lassítását kívánja elérni korai kórmegállapítás és megfelelő kezelés révén, illetve a betegség visszatérését akadályozza, az idült állapot súlyosságának csökkentését célozza, például hatékony rehabilitáció segítségével.)

Másodlagos prevencióként rendszeresen elvégezzük az életkorhoz kötődő szűrővizsgálatokat, a túlsúllyal, vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára pedig speciális gyógytornát, differenciált testi nevelést szervezünk és írunk elő.

A primer prevenció melyet iskolánkban alkalmazunk, a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére célzó tevékenység, ami elsősorban a veszélyeztetett gyerekekre irányul.

A témakörök feldolgozása osztályfőnöki órákon, (előadások keretein belül, filmek vetítésével, stb.) és délutáni programokon (sporttevékenységek, vetélkedők, egészségnapok, prevenciósnapok, kirándulások, stb.) folyik.

A hagyományos egészségnevelési elképzelés keretein belül a nagyobb hatékonyság érdekében gyakran fordulunk az elrettentő információk átadásának, bemutatásának eszközeihez. Ez egy egyoldalú közlési forma; az ismeret átadása a hallgatóság aktív és személyes bevonása nélkül történik. Ilyenek például az alkalmi, illetve az évente rendszeres jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, valamint a tanórák keretein belül vetített filmek. Ezek alapjául szolgálnak a további információ szolgáltatásnak, vitaindítóként alkalmazzuk osztályfőnöki órákon.

9.2. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A **Nemzeti köznevelésről** szóló 2011.évi CXCV. törvény 27.§ (11) alapján az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján

9.3. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;

- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várhatókövetkezményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély
- nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat és a katasztrófavédelem felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt vagy tűzoltót hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadályok, eszméletvesztés, agyrázkódás, artériás és vénás vérzések, komplex újraélesztés, személyes higiénia, környezeti hatások az emberi szervezetre (ökológiai egyensúly).
- Földrajz: környezeti hatások az emberi szervezetre (környezetszennyezés, fronthatás).
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés, környezeti hatások az emberi szervezetre (a táplálékkal bevitt kémiai anyagok hatása). Fizika: égési sérülések, forrázások, áramütések.
- Munkahelyi egészség és biztonság: égési sérülések, áramütés, vágott sebek, csúszás veszély, nyílt láng használata, stb.
- Testnevelés: magasból esés, esések tompítása, húzódások, ficamok, törések, a mozgás élettanszerepe és hatása.

10.KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

10.1. Környezeti nevelés az iskola mindennapi tevékenységében

A környezeti nevelés

- az emberben eredendően rejlő természetes erények kibontakoztatása,
- természet- és embertisztelő szokásrendszer kialakítása,
- a belső késztetések esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása,

Mindezeknek eredményeképpen kialakul az ökológiai gondolkodás és a környezettudatos szemlélet.

Alapelve:

Az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak maga alkotta környezetével és kultúrájával együtt.

Célok az iskola tanulóinak esetében:

- fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével
- rendszerszemléletre való nevelés
- globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata
- helyzetfelismerés, az okozati összefüggések, probléma megoldó gondolkodás fejlesztése
- fogyasztás helyébe életminőség helyezése
- viselkedési normák kialakítása

Helyi célok, értékek:

- természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé „zöldítése”, energiatakarékosság, stb.)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család-iskola-település-nemzet szinten
- pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény kialakítása
- a nevelés fontossága

A tanulók:

- ismerjék a szakma gyakorlásához kapcsolódó természeti és környezetvédelmi ismereteket, ezeket tudják megfelelően hangsúlyozni
- ismerjék a higiéniai követelményeket és tudják ezeket a gyakorlatban alkalmazni
- tudják a szakmai ártalmak hatását az emberi szervezetre, legyenek képesek az egészségkárosodás megelőzésére
- legyenek képesek a tényeket kiegészíteni, s ezen keresztül is erősödjön meg az ökológiai szemléletük
- sajátítsák el a szakmaspecifikus munkát, és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek
- tudják kiemelni a környezetterhelő hatásokat, ismerjék a védekezés lehetőségét
- sajátítsák el az anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módokat

Az egyes szakmák esetében a konkrét tantárgyi feladatokat a munkaközösségeknek kell kidolgozni és beépíteni az éves tervbe.

A környezeti nevelés színterei az iskolánkban

Tanórán:

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra anyaga és jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel.

Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk.

Nem hagyományos tanórai keretben:

- A tanév során az osztályok tanulmányi kirándulásokon, múzeumlátogatásokon vesz részt. Az itt folyó munka a tanév szerves része.

Iskolán belüli együttműködés:

Oktatók:

Az iskola minden oktatójának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, ill. tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Diákok:

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

- *Oktatók és diákok:*

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a oktatóikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és oktatók együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg.

- *Oktatók és szülők:*

Nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Ez úgy valósulhat meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák.

Iskolán kívüli együttműködés

- Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek, nemzeti parkok, arborétumok stb. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Az oktatótestület tagjai részt vesznek előadásokon, továbbképzéseken.

Alapelvek, jövőkép, célok

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk, ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk:

- a fenntartható fejlődés
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- biológiai és társadalmi sokféleség
- elővigyázatosság

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartás és életvitelt
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt

- a környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését
- az egészséges életmód igényt, és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket

Konkrét célok

Új tervek:

- a oktatótestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához
- a környezeti nevelés módszereinek bemutatása

Hagyományok ápolása:

- iskolanap szervezése az egész iskolai közösség számára
- a város és környéke nevezetességeinek feltérképezése
- drog-prevenációs program folytatása
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában

Szaktárgyi célok

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre
- a kétszintű érettségire felkészítés
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása
- tanórán kívüli szakórák szervezése
- természetvédelmi versenyre felkészítés
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon
- a számítógép felhasználása szakórákon

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

11.A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Feladatunk a szociális hátrányokkal küzdő fiatalok problémáinak megismerése, a szociális hátrányok enyhítése, megszüntetése.

- Az osztályfőnökök a fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus a tanév elején tájékozik a tanulók szociális helyzetéről: RGYK, védelembe vétel, HH, HHH tanulók határozatai.

- Szülőkkel való kapcsolattartás szorosabbá tétele.
- Családlátogatás szervezése.
- Probléma esetén az illetékes szakhatósággal való kapcsolat felvétel javaslata. (Gyermekjóléti Szolgálat, stb.)
- Kollégiumi elhelyezés biztosítása szükség esetén.
- A szociális juttatások lehetőségének a megismertetése a tanulókkal, szülőkkel.
- Ösztöndíjak ismertetése a tanulókkal szülőkkel. Kiírt pályázatokba való bekapcsolódás támogatása, ösztönzése.
- A tanulókat indokolt esetben segédeszközökkel, speciális taneszközökkel segítheti az iskola.
- Épületeink akadálymentesített feljárókkal ellátottak, így szükség esetén minden épületünk megközelíthető.
- Az SNI fejlesztéshez GINOP 6.2.3. projektben megvalósult eszközök kapcsán működő drón szakkör, a SÁGHY TV stúdiója, Robotika szakkör (LEGO robotok építése, programozása) továbbá a babzsákokat, társasjátékok segítik a fejlesztő foglalkozásokat, az esélyegyenlőség megvalósulását.

12.A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK

12.1. A magatartás értékelése és minősítése

A tanulók magatartását félév végén és a tanév végén értékeljük osztályzatokkal.

12.1.1. A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanulók magatartásának minősítése:

- példás (5): Ha munkájával, jó kezdeményezéseivel tesz valamit a közösségért. Magatartásával, kulturált viselkedésével példát mutat. Kerüli a durva beszédet.
- jó (4): Ha iskolai, gyakorlati munkáját teljesíti, a rábízott feladatokat elvégzi.
- változó (3): A házirendben leírtakat nem mindig veszi tudomásul. Magatartásával zavarja a tanítási órákat, ha több oktatói vagy osztályfőnöki figyelmeztetése, intése van.
- rossz (2): Ha fegyelmezetlenségével rossz példát mutat társainak. Igazgatói megrovást, vagy fegyelmi büntetést kapott.

12.1.2. A tanulók magatartását minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai
Az osztályzatokat az osztályfőnök az osztályközösséggel együtt javasolja, s a tantestület dönti el. Vitás esetekben az osztályban tanítók többségi véleménye dönt.

12.2. A szorgalom értékelése és minősítése

A tanulók szorgalmát félév végén és a tanév végén értékeljük osztályzatokkal.

12.2.1. A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanulók szorgalmának minősítése:

példás (5): Ha a tanítási órákra való felkészülést képességéhez mérten teljesíti, tanórákon, gyakorlaton aktív.

Felszerelése mindig rendben van.

jó (4): Ha iskolai, gyakorlati munkáját teljesíti, a rábízott feladatokat elvégzi.

Felszerelése mindig rendben van.

változó (3): Ha az iskolai és gyakorlati munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességét csak ismételt felszólítás után teljesíti.

Felszerelése gyakran hiányos

hanyag (2): Ha képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan; ha két v. több tantárgyból bukásra áll. Felszerelése rendszeresen hiányos.

12.2.2. A tanulók szorgalmát minősítő osztályzatok elbírálásának szempontjai
Az osztályzatokat az osztályfőnök az osztályközösséggel együtt javasolja, s a tantestület dönti el. Vitás esetekben az osztályban tanítók többségi véleménye dönt.

12.3. Az iskolában adható elismerések, dicsérek

Jutalmazás:

Jutalmazható:

- jó tanulmányi eredmény
- példamutató magatartás
- közösségi munka
- versenyeken, vetélkedőkön stb. való részvétel
- aki bármely módon hozzájárul az iskola jó hírnevének gyarapításához.

Év közben az alábbi jutalmak adhatók:

- oktatói dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- tantestületi dicséret

Év végén:

- a versenyeken elért jó eredményekért,
- példamutató közösségi munkáért,
- tanulmányi eredményekért

A tanulók könyvjutalomban részesülhetnek, melyet az iskola egésze előtt vesznek át.

Jutalmazhat egyén és közösség.

Azok a tanulók, akik iskolai vagy iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon stb. eredményesen szerepelnek, igazgatói dicséretben részesülnek.

13.AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

13.1. A tanulók fegyelmezésének elvei és formái (lsd. Házirend)

13.2. A mulasztás és késés (lsd. Házirend)

13.3. A közösségi szolgálat (lsd. Szervezeti és működési szabályzat melléklete)

13.4. A tanulók fizikai állapotának mérése

A szakképző intézmény azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, legalább napi egy testnevelésórát szervez és gondoskodik a tanulók fizikai állapotának és edzettségének méréséről és mérési adatainak azonosításra alkalmas módon a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszerbe történő továbbításáról.

13.5. A házi feladatok kitérésének elvei és gyakorlata

Az iskolai tanórai tananyag feldolgozásának és gyakorlásának szerves kiegészítője a tanulók otthoni munkája. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok célja:

- a tanórán feldolgozott ismeretek rögzítése, begyakorlása és alkalmazása,
- az önálló tanulás készségének kialakítása és fejlesztése,
- kutató- vagy alkotómunka végzése egy adott témában.

Házi feladatot egymást követő napokra, tanítás nélküli munkanapokra és tanítási szünetekre is lehet adni. A házi feladat mennyiségének meghatározása a oktató kompetenciája, de tekintettel kell lenni a tanulók egyéb kötelezettségeire és a többi tárgyból kapott házi feladatok lehetséges

menyiségére is. A kötelező írásbeli és szóbeli feladatból a oktató a tanulót a következő tanórán beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti.

13.6. A felnőttképzésre vonatkozó speciális szabályok (lsd. képzési program)

14.A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. [2011. évi CXC. tv. 57.§ (1)]

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja:

- a 250 tanítási órát,
- egy adott tantárgyból az tanítási órák 30%-át,
- az Nkt. 5. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a oktatótestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A oktatótestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a mulasztásokra vonatkozó értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a 30%-ot, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozó vizsgát kell tennie.

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap.

15.A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓ ÉS A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ VAGY FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLY

15.1. A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus, oktató fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a

beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító oktatók, pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító oktató kizárólagos felelőssége.

Az oktató a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó szakemberekkel együtt - gyógytestnevelő, - iskolapszichológus, - fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása.

A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani..

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat, oktatókat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.